

I Slalomkanten

Notiser från träskidans tid

Nedtecknade av Ulf Mattsson

Sedan ganska många år är Faikarna mycket bra på att göra snö. Är det bara några grader kallt så fixar dom snö med hjälp av snökanoner. Sedan kan åtminstone FAIK:s träningsgrupper dra igång.

Det fanns en tid, ungt folk, då det behövdes naturlig snö för att ta sig ner, och upp, i slalombacken.

Ett år, det måste ha varit i mitten av 1960-talet, var vi några optimister som trodde att vi kunde påverka naturen. Vi hade hört talas om, eller möjligen läst, att man skulle kunna göra snö. Troligen hade vi sett någon suddig bild på snö som sprutade ut någonstans.

Ett regnigt skollov, då det borde ha varit vitt i slalombacken på Mösseberg, bestämde vi oss. Vi gör snö, sade vi. Men hur? Någon som hade studerat den suddiga bilden bättre än oss andra kom fram till att vi behövde vatten, en slang och ett fint munstycke. Sedan skulle det nog fasen bli snö.

Vem hade sådana grejer? Brandkåren, förstås. Fyra finniga tonårsgrabbar cyklade raskt ner till brandstation. Och lyckades intressera några brandgubbar! Snön var så gått som fixad - vi hämtade skidorna på vägen ...!

Brandkåren körde upp största tankbilen till överdelen av backen, gubbarna slängde änden av bästa slangen i Pankasjön, satte på ett munstycket - och vred på trycket! Ut kom - vatten, bara vanligt vatten!

På med ett finare munstycke. Vattnet fortsatte att rinna ur slangen och munstycket, stigen ner i backen. Nya försök - vattnet fortsatte ...

Backen har nog aldrig varit blötare. Brandkåren åkte hem.

Men den första "snökanonen" ... eller vad det nu var, hade trots allt skådats. Långt senare kom också en kompressor, en riktig fläkt - och kunskap.

På snart 40 år har slalombindningen ändrats mycket. Nya konstruktioner har kommit, utvecklats - och ersatts av andra.

Den första slalombindningen jag hade, den gjorde vi själva, Kurt Persson och jag. Det bör ha varit i mitten av 1950-talet. Vi hade sett att Toni Sailer och grabbarna hade några märkliga bindningar. Vi hade nämligen sett bilder i Österreichische Illustrierte, som morsan köpte då och då.

Vi skulle naturligtvis ha såna, eller så lika som möjligt. Vi hade ju bara våra gamla läderbindningar med knäppe på klacken. Dom plockade vi isär, behöll fotplattan, tog loss knäppet som vi spikade fast framför foten, snodde gardinspiraler för morsan som vi lödde ihop till ..... och en spik i värdera kanten blev låg fästpunkt. Bindningen var klar - två tioåringar blev Toni Sailer.

Slalomskidorna utvecklades också snabbt på 1950 och -60-talen. Från rena träskidor gick vi till träskida med hickorykant, med stålkant i decimeterlånga sektioner, till metallskidor, till plast och så vidare.

En vinter fick vi för oss att det gick för sakta. Farten i slalombacken var inte tillräcklig. Kurt Persson, denne idéspruta, hade någonstans snappat upp en ide om att skidan går mycket snabbare om man först borrar ett hål rakt igenom den, strax framför foten, och

sedan sätter på en tratt så att mycket luft pressas in i tratten, ner genom hålet och lyfter skidan, lägger den så att säga på en luftmadrass.

Sagt och gjort. In i verkstan på kraftverket, där far min jobbade, fram med borrh och andra verktyg. 14-åringar fixar allt, snabbt.

Upp i backen för att testa.

Resten förstår ni. Jag har då aldrig mer sett trattförsedda slalomskidor ...

På 60-talet tävlade vi ofta i Borås. Den gamla backen där var visserligen smal, men inte smalare än att de flesta ändå kunde följa en stakad slombana ner. De flesta - inte Kurt Persson.

Till åskådarnas stora jubel lyckades han en gång med konststycket att - efter fem sex portar - få en sådan bakvikt att han for ut i skogen, rundade en vedstapel på fem skidors längd, svänga mellan fyra stubbar - och med återvunnen elegans återvända in i banan i rätt port.

Kurts bilar är en viktig del i FAIK:s tidiga slalomhistoria. När vi var i de sena tonåren var Kurt den ende som hade egen bil. Det var alltså han som körde till tävlingarna.

En vinter i mitten av 60-talet skulle vi till Finnfallet utanför Sunne. Visst är Värmland fint att skåda, men inte från Kurts redan då gamla Austin ..... av minimodell.

Fattiga var vi - Kurt hade inte råd med bensin. men hade lärt sig att det faktiskt går att köra även en gammal Austin på fotogen, bara den blivit varmkörd. Problemet var bara att med fotogen som drivbränsle fungerade inte värmen. Och det är ett problem när det är 30 grader kallt! Rutorna frostade naturligtvis igen - vi såg inget av detta jädrans Värmland. Vi körde fel. Vi körde banne mej Värmland upp och ner flera gånger! Björn Hedberg och jag, Ulf Mattsson!